

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Antiocho. 104.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

Ερμολογίου ἑπιστολὴ πρ.

Hermogeni Episcopo. 103.

Εἰ μὴ ὡς βία ἀνέρχων τὴν ὕβριν
καὶ τὴν ἀσέλγειαν, Ζωσίμου τε καὶ
Χαυρήμου καὶ Μάρωνος ὑπαντιάσασθαι
αὐτοῖς προσήρησαι, πολλὰ σοὶ δὲ καὶ
τῆς ὀρθοσκευῆς, καὶ τῆς ἀποθεῖν συμ-
μαχίας, εἰδ' ὡς αὐτοῖσι παρ' ἐσθλῶν, ὡς
σαυτοὶ ἀπατῆσαι λαθραῖα. τοσαύτην
γὰρ ἑαυτοῖς εἰσφέρουσι συμμάχια,
ὅταν ἀγαθὸν πᾶσι ἀνδρα δὲ ἀμύνα-
σθαι, ὅσων κινῆσι παρ' ἑαυτῶν ἀ-
μίλλαν, ὅταν παρ' τῆς κακῶν
πλεονεξίας ἀμφισβητήσῃ. ἐν γὰρ τοῖς
κοινοῖς συμβαίνοντες, ἐν τοῖς ἰδίοις
διαφέρονται, καὶ ἀπερσομαχον ἑπι-
δεικνύμενοι ῥώμῃ ἐν τῷ τῷ ἀρετῇ,
πονητικῶν εἰς αὐτῶν, σβέσαι ἐν τῇ παρ'
τῷ φρατρίων ἀμίλλῃ, ἀπονοδὸν παρ'
ἑαυτῶν ἐγγείησι πόλεμον.

Ἀπόχρ. ρδ.

Ὡς περ ἐν οἷς ῥῆθ' ἠπείσθαι τὸ νι-
κᾶν ἀχρῶν, ἔπειτα οἷς ῥῆθ' νικᾶν, τὸ
ἠπείσθαι ἀχρῶτερον, οὐ γὰρ ἐν πᾶσιν
ἡ νίκη χαλόν, ἀλλ' ἡ μὲν τὴν ὑπό-
θεσιν ἔχουσα χαλιῶ καὶ γενναῖα, ἀρι-
στη. ἡ δὲ καὶ ἀχρῶν καὶ φαύλων, χα-
κίση. οἷον, ἐν τῷ παρ' ἑλλήσιν
αἰδομένων τὴν ἀπόδειξιν ποιήσασθαι,
ὁ μὲν παρ' ἑλλήσιν ἀλλοφύλων πόλεμος
καὶ νόμιμος εἶναι δοκεῖ καὶ ἀναγκῆτος.
ὁ δὲ παρ' οἰοφύλων, καὶ παρ'
νομοῦ, καὶ εἰδ' ἐγκομίαν Σπολαίει ὁ
πρὸς ἀμύνας. τοσαύτην γὰρ πλεονεξίαν
ἄλλων ἀχρῶται, ὅσων παρ' ἑλλήσιν
πᾶσι ἄλλων ἐργασθαι. ἐμφυλίου
γὰρ πόλεμον ἀργαλεώτερον εἶδέν. ἐν
τοίνυν ἐνθά σάματος ὁ θάνατος, το-
σαύτην ὅτιν ἡ ἀφροσύνη. καὶ τοῖς μιᾶς
ἑσπῆς φύσεως, οἱ τῆς ἐν δὲ δαίμο-
σιν ὑποκατακλινομένοι, κατὰ δὲ τῶν
ἀδελφῶν ὀπλιζόμενοι, ἀνεκτὰ ποιῶν
δοξαίην, οὐκ ἐγὼγε οἶμα. καὶ τοῖς ἐν-
ταῦθα, ὁ σάματος θάνατος ὀρθο-
λαγῆ. ἡ τοῖς γὰρ τοῦ κακῶν, ἀλλὰ μὴ
ῥῆθ' ὀλεθρῶς, οὐκ εἰς τὸ μὴ ὄν παρ'

Si tu eo animo, ut Zosimi, Cheremonis,
& Maronis petulantiam & impudicitiam
per vim coërceas, ipsis occurrere in animū
induxisti, magno tibi apparatu, ac diuino
auxilio opus est. Si autem tanquam con-
festim atque ad primum clamorem eos su-
peraturus, imprudens teipsum fallis. Tan-
tum enim subsidium sibiipsis mutuò affe-
runt, cum probum aliquem virum ulcisci
parant, quantum inter se bellum excitant,
cum de vitiorum principatu inter se con-
tendunt. Nam qui in communibus rebus
concordes sunt, iidem in privatis dissidēt:
& qui in extinguenda, quantum in ipsis si-
tum est, virtute inuicti cuiusdam roboris
specimen edunt, iidem in contentione
de principatu inexpiabile inter se bellum
mouent.

Antiocho. 104.

Quemadmodum in iis rebus, in quibus
cedere oportet, vincere turpe est: ita in
iis rebus, in quibus vincere oportet, vinci
turpius ac foedius est. Neque enim in om-
nibus rebus bona est victoria: verum ea
demum optima existimari debet, quæ bo-
nam & egregiam materiam habet: quæ au-
tem turpem ac foedam habet, turpissima.
Verbi gratia (ut ab iis quæ apud Gentiles
peruulgata sunt, id demonstrem) bellum
aduersus externos legitimum ac necessa-
rium esse censetur: aduersus autem ciues
& populares, sceleratam: ac ne laudibus
quidem afficitur, qui aduersarios fudit &
profligauit. Tanto enim maiori pudore
perfunditur, quāto plus aliquid, quàm alij
gesserit. Siquidem bello civili nihil atro-
cius ac funestius fingi potest. Si igitur hic,
vbi de corporis morte duntaxat agitur,
tantum discrimen est, id quæ cum vna dun-
taxat natura sit: qui dæmonibus quidē sese
subiiciunt, aduersus autē fratres arma in-
ducunt, facinusve tolerandum admittere
videantur? Non ceriē meo quidē iudicio.
Et quidem hic nō corporis mors sequitur,

Mm ij

(minus enim id malum esset) verum anime exitium, non eos, qui offendiculum perperuntur, extinguens ac de medio tollens, verum quavis morte acerbiorē vitam iis comparans. Ac propterea cognationis ac propinquitatis iura, & maiora sunt, & diuiniota. Vnde etiam celo dignum vitæ genus colere iussi sumus. Quod si iis, qui in terra militant, atque pro patria quidem arma sumunt, aduersus Barbaros autem proficiscuntur, contraria facere conuincamur, quæ tandem nobis salutis spes erit? aut quis sibi persuadebit, eos salutem consecuturos esse, qui ea faciunt, quæ perspicue ad exitium ducunt.

Maroni Presbytero. 105.

Audio te posteaquam misericordiam cōsecutus eas, quam tuus amicus ab omni fœdere ac reconciliatione abhorreteret, cōmonstrasse: vt qui, non quia beneficio affectus sis, moderatiùs te geras, sed cum, qui de te bene meritus est idcirco oderis, quia male te multatūdi potestacē habuit. Quod si verum est, omnibus illud proclamas, te misericordia indignum esse. Nam si beneficium non ingrati animi officium, sed in iniuriarum recordationē atque vlciscendi studium vertis, quis in eum beneficiū conferre sustinebit, qui feras etiam immanitate superat? Sunt enim inter eas, quæ beneficium & sentiunt & memoria retinent, & quantum licet, retaliare student.

Isidoro Diacono. 106.

Cum audieris, fidem fortasse minime adhibebis, cum autē intellexeris, profecto nō modo miraberis, sed etiam applaudes. Quidnam igitur est, quod prima quidem fronte incredibile tibi videbitur, post autē non modo admirandum, sed etiam plausu dignū apparebit? Dicam breuiter, in paucis syllabis maxima sententiarum matia consignans. Priscis hominibus Deus non per literas, sed per seipsum loquebatur: quod videlicet puramente orum mentem, ac

πέμπων τὸς σκαμναλιότους, ἀλλὰ θανάτου πάντες ὡς οὐκ ἐκείνων χαλεπώτερον βιάσαι βίον, καὶ τὰ τὸ συγκυρίας δὲ διχνομάτα, καὶ μείζονα, καὶ χειρότερα. διὸ καὶ ὕστερον ἀπέπευσαι πολιτεύεσθαι ἀποστράγγετα. εἰ δὲ τῆς ἐπιγῆς στρατευομένων τὰναντία ἀπάθοντες ἀλάδων τῆς ὑπὸ μὲν τὸ παρὶδων ἀναλαμβάνοντων τὰ ὄπλα. κατὰ δὲ τῆς βαρβάρων χροσούτων ποία ἡμῶν εἶσαι σωτηρίας ἐλπίς; ἢ τίς πεισθεύσει σάθησεσθαι τὸς ἀπάθοντας. Οὐκ εἶνα τὰ εἰς τὴν ἀπόλειαν σαφῶς ὡς ἐπιπέποντα.

Maroni presbytero. re.

Μαθῆνα ὡς ἐλεῖς τυχόν τ' σαυτοῦ γνώμῳ ἀσπονδὸν ἠλεγξας. οὐχ ὅτι πέπονθας εὐμετερίζων, ἀλλὰ τοῦ εὐπεπονηκότα μισῶν, ὅτι δὲ δεινότηαι δρᾶσαι. εἰ τοίνυν ταῦτα ἀληθῆ τυγχάνει, πᾶσι ἀπορηκῆσαι, ὅτι ἐλεῖς τυχόντες ἀνάξιος. εἰ γὰρ οὐκ εἰς εὐχαιρίας πέπευσαι, ἀλλ' εἰς μνησικακίαν τ' εὐεργεσίαν, τίς ἀνέξετα εὐποιῆσαι τοῦ καὶ τὴν τῆς θηλειῶν ἀρχιόπητα νικῶντα. εἶ γὰρ ἐν σκείνοις αὐτῶν εὐεργεσίας καὶ ἀσφεται, καὶ μέμνηται, καὶ ἀμείβεσθαι, ὡς εἰδὲχεται, ἀσφάδεται.

Isidoro Diacono. ps.

Ακούσας μὲν ἱσως ἀπιστοῦς. ἰούσας δὲ εὐοῖδ' ὅτι εἰ μόνον θαυμαστός, ἀλλὰ καὶ κροτήσας. τί οὐκ ἐστὶν τὸ ἐξ ἀρχῆς μὲν ἀπίστον ὀφθησόμενον. μετὰ δὲ ταῦτα εἰ μόνον θαυμαστόν, ἀλλὰ καὶ κροτῶν ἀξιον φανθόμενον, εἰπομι συντημας εἰ βραχέσι συλλαβάσι, μέγιστα πελαγῶν νοήματα ἐσημνηάμενος. τοῖς παλαιοῖς ὁ θεὸς οὐ ἀλφῶ γραμμῶν διέλεγετο, ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ καθαροῦ εὐείσκων αἰτῆς τὴν γνώμην, καὶ τῆς